

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselorlov m.v.

(Lovforslag nr. L 64).

Forslaget blev fremsat den 14. januar 1988 og var til 1. behandling i Folketinget den 28. januar 1988, men bortfaldt som følge af udskrivning af valg.

Forslaget genfremsættes uden ændringer.

Baggrunden for forslaget er, at Folketinget den 20. januar 1987 vedtog en dagsorden, der bl.a. opfordrer regeringen til at styrke Ligestillingsrådet med kompetence og ressourcer til at behandle sager om lige løn og ligebehandling.

Folketinget vedtog endvidere den 2. juli 1987 en folketingsbeslutning om forbud mod at afskedige gravide kvinder og kvinder og mænd på barselorlov m.v.

Arbejdsministeriet har haft drøftelser med Ligestillingsrådet, LO, DA og FTF om opfølgning af dagsordenen af 20. januar 1987. Der var enighed om, at Ligestillingsrådet skulle have adgang til oplysninger om ligebehandlingsforhold. Ligestillingsrådet kan ifølge forslaget selv tage sager op eller tage sager op efter anmodning. Arbejdsgivere, lønmodtagere og disses organisationer har pligt til at komme med de ønskede oplysninger. Offentlige myndigheder afgiver oplysninger efter forvaltningslovens regler. Proceduren vedrørende dispensation fra ligebehandlingsbestemmelserne foreslås forenklet således, at Ligestillingsrådet får kompetence til at dispensere i stedet for arbejdsministeren, når det drejer sig om positive foranstaltninger, der iværksættes for at fremme ligestillingen.

Endvidere foreslås det at skabe hjemmel til, at arbejdsministeren kan udstede regler, hvorefter der inden for visse nærmere afgrænsede områder kan iværksættes ligestillingsforanstaltninger uden dispensation.

Opfølgningen af folketingsbeslutningen om forbud mod at afskedige gravide kvinder og kvinder og mænd på barselorlov indebærer, at der i ligebehandlingsloven skal indføres regler om omvendt bevisbyrde ved afskedigelser under fravær på grund af graviditet, barsel og adoption, samt at godtgørelsesniveauet i ligebehandlingsloven skal forhøjes fra 26 ugers løn til 78 ugers løn svarende til godtgørelsen i lov

om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold. Endvidere skal der indføres en mulighed for påbud om genansættelse.

Da reglerne om barselorlov m.v. er fastsat i lov om barselorlov m.v., har jeg fundet det nødvendigt og hensigtsmæssigt, at også denne lovs regler ændres. For at regelsystemet skal være forståeligt, vil det være uhensigtsmæssigt at indføre identiske ændringer i ligebehandlingsloven. Jeg har derfor valgt at lade de to love sammenskrive, således at barselorlovsloven bortset fra enkelte særbestemmelser er indføjet som et selvstændigt kapitel i ligebehandlingsloven.

Jeg har udformet lovforslaget i overensstemmelse med den opfordring, som folketingsbeslutningen indeholder.

I den forbindelse vil jeg gøre opmærksom på, at man ved dette lovforslag afskærer muligheden for at lade en sag om afskedigelse på grund af graviditet, barsel og adoption behandle i henhold til reglerne i hovedaftalen mellem LO og DA, fordi disse regler ikke indeholder bestemmelser om omvendt bevisbyrde eller 78 ugers godtgørelse og lovens regler ikke kan fraviges til ugunst for lønmodtageren.

Socialdemokratiet fremsatte i foråret 1987 et forslag om ændring af bødeansvarsbestemmelsen i ligebehandlingsloven, således at staten og kommunerne også kan pålægges bødeansvar. Forslaget blev ikke færdigbehandlet. Regeringen var positiv over for forslaget, og det er derfor medtaget i lovforslaget.

Folketingsbeslutningen indeholdt en opfordring til, at regeringen undersøgte muligheden for at etablere en frivillig forsikringsordning for arbejdsgivere til dækning af de økonomiske tab, der er forbundet med medarbejdernes fravær som følge af graviditet eller barselorlov.

Om dette spørgsmål har jeg indhentet en udtalelse fra Assurandør-Societetet, der efter høring af Dansk Forening for Skadesforsikring har oplyst, at der efter forsikringserhvervets opfattelse ikke vil kunne etableres en sådan forsikring, medmindre denne gøres obligatorisk for arbejdsgiverne.

Jeg henviser i øvrigt til det samtidig genfremsatte forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder og statsministerens lov om ligestilling mellem mænd og kvinder (lov nr. 238 af 20. april 1988).

Med disse ord skal jeg overlade lovforslaget til Tingets behandling.

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Herved har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til møntlov.

(Lovforslag nr. L 66).

Forslaget er en forenkling og ajourføring af lovgivningen. Der er foretaget en sammen-smeltning af den nugældende møntlov og lov om afrunding af visse ørebeløb, og den ressort-overførsel, der fandt sted for nogle år siden fra Finansministeriet, fremgår nu af lovteksten.

Forslaget bemyndiger industriministeren til efter forhandling med Danmarks Nationalbank at ændre møntrækken og fastsætte bestemmelser om afrunding af ørebeløb ved betaling i dansk mønt.

Baggrunden for lovforslaget er Nationalbankens ønske om en rationalisering af møntproduktionen. Fremstillingsomkostningerne for de nuværende 5- og 10-ører er langt større end mønternes pålydende. Hertil kommer, at disse mønter har mistet betydning i omsætningen og fået karakter af »engangsmønter« enten på grund af direkte bortkastning eller passiv henlægnings.

Mere konkret er det hensigten, at bemyndigelsen i første omgang skal anvendes til at afskaffe 5- og 10-øren og indføre en 50-øres mønt. Arbejdet hermed kan indledes, så snart loven er vedtaget, således at Den kgl. Mønt så hurtigt som muligt kan påbegynde den nødvendige omlægning af møntproduktionen.

Afskaffelsen af 5- og 10-øren vil ikke påvirke prisniveauet. Ved den administrative fastsættelse af regler om afrunding af ørebeløb vil princippet i den nugældende lov blive lagt til grund. De enkelte priser vil kunne fastsættes uændret, og først ved betaling ved forretningens kasse foretages afrunding af det samlede beløb.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Herved har jeg den ære for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om statsligt indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk A/S med henblik på udlån til håndværk og mindre industri.

(Lovforslag nr. L 67).

I december 1984 vedtog Folketinget lov om statsligt indskud i Finansieringsinstituttet med henblik på udlån til håndværk og mindre industri.

I henhold til denne lov foretager staten i perioden 1985–1994 rentefri indskud på i alt 150 mio. kr. i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk. Indskuddene suppleres af Finansieringsinstituttet med inden- og udenlandsk låntagning, som udgør 3 gange det statslige indskud. Herved bliver det muligt at udlåne ca. 100 mio. kr. årligt til finansiering af anlægsinvesteringer i forbindelse med etablering, udbygning og modernisering i håndværks- og mindre industrivirksomheder. Lånene ydes på gunstige vilkår, hvilket vil sige, at renten andrager ca. ¾ af markedsrenten, og der indrømmes normalt afdragsfrihed de første to år. Loven var en videreførelse af tidligere ordninger, hvorefter der gennem en årrække er ydet lån af statskassen til håndværk og mindre industri.

Fra virksomhedernes side har der vist sig at være en meget stor interesse for disse lån, og efterspørgslen har langt oversteget de faktiske udlånsmuligheder.

Hele det danske erhvervsliv stilles i disse år over for store konkurrencemæssige udfordringer. Det er vigtigt, at alle dele af erhvervslivet ruster sig til at tage disse udfordringer op. De mindre virksomheder er en vigtig del af den danske erhvervsstruktur. Det er nødvendigt, at også håndværks- og mindre industrivirksomheder foretager omstruktureringer og tilpasninger til den aktuelle konkurrencesituation.

Regeringen finder, at staten på en god og hensigtsmæssig måde kan støtte omstillingsprocessen for de mindre virksomheder ved at tilbyde finansiering af anlægsinvesteringer på gunstige vilkår.

Dette er baggrunden for, at jeg på regeringens vegne fremsætter dette forslag til ændring af loven om statsligt indskud i Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk. Den foreslåede ændring indebærer, at rammen for de statslige indskud i Finansieringsinstituttet forhøjes fra 150 mio. kr. til 250 mio. kr.

Som det allerede fremgår af regeringens forslag til finanslov for finansåret 1989, er der i hvert af årene 1989–1992 budgetteret med en forøgelse af det statslige indskud i Finansieringsinstituttet på 25 mio. kr.